

ג' ל י ר נ ר ת ל ע י ר ו נ ב פ ר ש ת ה ש ב ר ע
ערוכים בידי נחמה ליבוביץ
שנה שמינית
יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנוער
הסתדרות נשי מזרחי באמריקה

ב"ה.

כי תשא (תש"ט) ל"ד כ"ז - ל"ה.

א. קרני ההוד והמסוה
אברבנאל מקשה: אם היה שה' יתברך רצה לעשות קירון פנים למשה, למה הוא נתן על פניו מסוה והיה אם כן סותר ומנוע הכונה האלוקית?
ויש בזה לחכמים דעות שונות ואלו מקצתן:

ראב"ע ל"ג ד"ה המסוה החל מן "יש אומרים שהאור היה מתחדש" וזכר אחר זה שמשה עמד בחר על הלוחות השניות ארבעים יום וארבעים לילה בזולת אכילה ושתייה, ואין ספק שזהו על דרך הפלא כדרך שאר המופתים והגיע למשה מחוק התבודדות, שקרן אור פניו, רצונו לומר, שהיה לו זוהר השכל גם בעת חשבו לדבר עם ישראל, עד שכבר היו באים לפניו ולא היה מרגיש בהם. וכאשר ראו ישראל זה הענין, יראו מגשת אליו עד שקרא משה אליהם ואז שבו אליו ודברו אליו, וזה אמנם היה כשנתן על פניו מסוה, רצונו לומר, שסם הסתדלותו להפריד זה ההתבודדות באופן שיוכל לדבר בדבריו עם ישראל. ואולם כבואו לפני ה' יתעלה, היה מסיר זה המסוה ולא היה צריך להסתדלות אחרת להגעת ההתבודדות לטכנו מבין סאר חלקי הנפש.
אשרי ילוד אשה סיגיע לזאת המדרגה העליונה והעצומה, מה נפלא חלקו ומה נעים גורלו.....
... להודיע עוצם מעלת משה בנבואה עד שלא היה קשה אצלו הגעת ההתבודדות הנבואית, אבל היה הענין בהפך, רצונו לומר שלא היה יכול על ההפרדות (=מן המצב הנבואי) כי אם בקטי ובדסתלות רב; אבל בהגעת ההתבודדות לא היה צריך אל ההסתדלות כלל. ובזאת המדרגה העצומה נתיחס משה רבנו עליו השלום מבין סאר הנביאים עד שנחנה זאת התורה האלוקית על ידו.

אברבנאל: ענין המסוה אצלי הוא, שכאשר ידע כי קרן אור פניו, ידע שלא היה דבר הגון וראוי שיסתמס בזוהר ההוא בדבר חולין כמו בעת אכילה והמסתה והסנה וגם בעת דברה לאשתו ובני ביתו בדברים טינים מהתורה והמצוות, אבל בעת תתו השפע לבני ישראל ללמד אותם התורה והמצוות לא היה נותן על פניו המסוה, כדי שיהיו עיניהם רואות את מוריהם.
העמק דבר: וענין המסוה שנתן על פניו ולא רצה שיהיו מסתככים על פניו תמיד, הוא כדי שיוכל להיות דבק במחשבתו באלוקות ולא תבלבל על ידי כך.

1. כיצד מתורצות ע"י המפרטים האלה קוסיית אברבנאל הנ"ל?
2. כיצד מפרט רלב"ג את ענין קרני ההוד?
3. במה נוטה רלב"ג ממשס המסוקים? (וכבר אמר על ברי בעל עקדת יצחק: "אני תמה מדבריו שנראה מהם, שנודמנה לו נוסחא אידת בכתובים")

ב. ראב"ע כ"ט ד"ה ומלת קרן החל מן "ישתחקו עצמותיו".
(הערה) חזי המוזכר בדבריו הוא חזי הכלכי הנקרא בכתבי גאונים בבל "הכלבי" על סום שכתב דברי מינות. ספרו אשר נגדו יצא רב סע"ה גאון נכתב בערך בשנת 870 לפני הספירה הרגילה.)

1. כיצד פרט חזי את ענין קרני ההוד?
2. במה סותר ראב"ע את דעתו?

אג. כ"ט ומטה לא ידע כי קרן.
בעל אור החיים מקשה: צריך לדייק: לאיזה ענין הודיע הכתוב שלילת ידיעת משה בדבר, קודם שיודיענו הדבר עצמו, רצונו לומר: ענין קירון פנים סיטנונו גסה לענות לקוסייתו.

אד. כ"ט. וסני לוחות העדות בידו.
מלבי"ם: מה קאמר "וסני לוחות..." הוא מאמר מוסגר ונתן טעם מדוע לא ידע משה כי קרן אור פניו, מפני טסני הלוחות היו בידו וחטב שהאור הנוצץ והמזהיר הוא מן הלוחות ולא ידע שהוא מפניו.
הסבר את הרעיון הכלול בדבריו:

ה. ל" וס"י ד"ה וייראו מגשת אליו.
הסבר את הרעיון המסופל בדברים אלה!

ט. לטלוח את התסוכות לנחמה ליבוביץ, ירוסלים קרית משה.